

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VIII

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV- VI i VII.

Ocena celująca

Uczeń:

- Twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
- Proponuje oryginalne rozwiązania
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości
- Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych
- Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: bardzo dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych; wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; poddaje refleksji problematykę w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór;</p>	<p>Uczeń: rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; rozdziela i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzi wielokrotnie złożonych; poprawnie stosuje mowę zależną i niezależną wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; funkcjonalnie korzysta ze słowników; różnicuje słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; rozdziela rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych form; nazywa rodzaje stylów</p>	<p>Uczeń: tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi; funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy; tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, recenzję, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając</p>	<p>Uczeń: pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.</p>

<p>interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi; funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; określa cechy gatunków dziennikarskich: reportaż, felieton.</p>	<p>użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; wyjaśnia zasady etykiety językowej; pisze poprawnie; zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty.</p>	<p>różnorodnych argumentów; podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; podsumowuje rozważania; rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawić słuchacza.</p>	
---	---	--	--

Ocena dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych; określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je</p>	<p>Uczeń: rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; stosuje normę wzorcową i użytkową;</p>	<p>Uczeń: wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne;</p>	<p>Uczeń: korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną;</p>

<p>w czytanych utworach; postępuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: neologizm, symbol, alegorię, ironię), próbuje określić ich funkcję; zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór; odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; wyszukuje i porządkuje cytaty; wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; zna podstawowe cechy gatunków</p>	<p>rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzi wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i o ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; odróżnia treść i zakres wyrazu; używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; poprawnie używa homonimów; rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy.</p>	<p>gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, recenzję, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję; stosuje akapity jako spójne całości myślowe; formułuje tezę i hipotezę; wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów; przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; formułuje wnioski wynikające z argumentacji; rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje);</p>	<p>rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.</p>
--	---	---	---

dziennikarskich: reportażu, felietonu.			
--	--	--	--

Ocena dostateczna

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <p>zna treść lektur obowiązkowych; wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór; zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem</p>	<p>Uczeń:</p> <p>świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; stara się stosować normę wzorcową i użytkową; tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; stara się wzbogacać swoje słownictwo; ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; wyjaśnia znaczenie homonimów; zauważa zróżnicowanie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku; stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji; przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; uczy się systematycznie; uczestniczy w projektach edukacyjnych; podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie.</p>

<p>utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury; zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; rozpoznaje gatunki dziennikarskie, w tym: reportaż, felieton.</p>	<p>stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi; stosuje zasady etykiety językowej, stara się pisać zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.</p>	<p>podaje przykłady ilustrujące argumenty; formułuje proste wnioski; rozpoznaje w różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji; zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje).</p>	
---	--	--	--

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: czyta lektury obowiązkowe i stara się zapamiętać ich treść, klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do epiki, liryki lub dramatu; zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: fraszka, tren, pieśń,</p>	<p>Uczeń: komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; odróżnia mowę niezależną od zależnej; zauważa zróżnicowanie</p>	<p>Uczeń: krótko wypowiada się ustnie na podany temat; stara się używać prostych środków retorycznych; z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie,</p>	<p>Uczeń: korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; rozwija nawyk systematycznego uczenia się; uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; uczestniczy w programowych</p>

<p>hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna), odróżnia je od rodzajów literackich; wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem; wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako reportaż; zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.</p>	<p>słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; stara się wzbogacać swoje słownictwo; rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa ich; podaje przykłady homonimów; stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, star się stosować podstawowe zasady etykiety językowej, nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.</p>	<p>życiorys, CV, list motywacyjny; stosuje akapity; formułuje prostą tezę; wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu.</p>	<p>wyjściach o charakterze kulturalnym.</p>
---	---	---	---

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą
- nie czyta lektur obowiązkowych
- nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności
- cechuje go brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności, co wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.